

Verkenning van de schoolbuurt - Brusselverkenning

basisonderwijs en secundair onderwijs

'Brusselverkenning voor Brusselse scholen 'Brusselklassen', 'Zapstad', 'Stadskracht'

omschrijving van het aanbod

Brusselverkenning voor scholen bestaat uit een uitgebreide menukaart van ontdekkingsactiviteiten voor leerlingen, leerkrachten en ouders van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel: "Brusselklassen", een meerdaagse Brusselontdekking; "Zapstad", leerlingen ontdekken het stadscentrum of de schoolbuurt, leerkrachten worden ingeschakeld voor begeleiding, ouders worden ook actief betrokken bij het project en maken zo kennis met mogelijkheden van de schoolbuurt; "Stadskracht", ontdekkingsstochten op maat voor leerkrachten; "Uitwisselingen tussen Vlaamse en Nederlandstalige scholen in Brussel".

educatieve activiteiten

1. Brusselklassen

Meerdaagse Brusselontdekking voor Brusselse scholen en op vraag van de scholen. Samen met de leerkracht wordt een programma uitgewerkt. Leerkrachten worden vanuit JES ondersteund, maar ontdekken de stad, samen met de leerlingen, op zelfstandige basis. Hiertoe krijgen leerkrachten een handleiding en een draaiboek opdat ze hun Brusselontdekking goed kunnen voorbereiden en zelf kunnen begeleiden.

2. Zapstad 1000

Ontdekkingsstochten door het stadscentrum (een halve of volledige dag). De tocht wordt samen met de leerkracht voorbereid. Het programma wordt in samenspraak geconcretiseerd en de leerkracht krijgt een handleiding met het oog op de begeleiding en de klassikale voorbereiding van de tocht. Op de dag zelf krijgen de leerlingen een "Zapstadboekje" waarmee ze de stad intrekken. Tijdens de tocht gaat de groep op bezoek bij verschillende aanbieders van activiteiten, maar ze maken eveneens kennis met de openbare ruimte in de stad.

3. Zapstad 10..

Ontdekking van de schoolbuurt. Via een traject van 3 dagdelen ontdekken leerlingen de schoolbuurt en wordt nagegaan hoe de leerlingen het leven in de schoolbuurt ervaren. Mogelijke activiteiten, ruimtelijke organisatie en het patrimonium worden overlopen. In eerste instantie vullen de leerlingen een vragenlijst in ter voorbereiding van de ontdekking en om hen een eerste maal te laten nadenken over de onderwerpen die aangesneden worden tijdens de activiteit. In tweede instantie spelen ze een gezelschapspel ter voorbereiding van de wijkwandeling die ze in het volgende dagdeel zullen uitvoeren.

Bij de wijkwandeling brengen de leerlingen hun schoolbuurt zelf in beeld. Ze worden journalist in eigen buurt en onderzoeken de mogelijkheden, beperkingen, sterke en zwakke punten van de buurt. Dit gebeurt onder begeleiding van de leerkracht. Vanaf het schooljaar 2010-2011 zullen ook ouders ingeschakeld worden voor de begeleiding van het project. Zo maken de ouders ook kennis met de mogelijkheden van de schoolbuurt en worden ze nauwer betrokken bij het schoolgebeuren.

4. Stadskracht

Ontdekkingswandelingen op maat van de leerkracht en op vraag van directies, schoolgemeenschappen of schoolondersteuners. De wandelingen worden op maat uitgetekend en georganiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de specifieke vraag en de doelstellingen van de aanvrager. Volgende aspecten komen aan bod: activiteitsmogelijkheden, leermogelijkheden, de Brusselse realiteit en de leefwereld van de jongeren. Het doel is om leerkrachten warm te maken voor Brussel.

5. Uitwisseling

Uitwisseling tussen Vlaamse en Brusselse scholen met als doel kennis te maken met elkaars leefwereld en leefruimte. Gezamenlijk wordt er gezocht naar toepasselijke en aangepaste programma's. Leerkrachten worden samen-gebracht en ondersteund in de organisatie van de ontmoeting.

6. A la carte aanpassingen

Met een aanbod van Brusselontdekking op maat wenst JES in te spelen op specifieke noden en vragen van het onderwijs en op de verscheidenheid in het Brusselse Nederlandstalige onderwijs. Aansluitend bij het vaste aanbod staat JES open voor specifieke vragen en stelt graag haar expertise ter beschikking voor zover de vragen passen binnen de gestelde doelstellingen. Deze soepelheid biedt mogelijkheden voor een Brusselontdekking op maat die rekening houdt met specifieke noden van leerlingen, leerkrachten en scholen.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- handleidingen voor de leerkracht (Zapstad 1000 en Zapstad 10..)
- draaiboek Brusselklassen ter voorbereiding van de meerdaagse Brussel-ontdekking
- Zapstad-boekje (voor centrum-ontdekking)
- Zapstad-spel en gebruik van multimedia (fotoapparaten, geluidopnames, pc's) bij de schoolbuurt-ontdekking

educatieve begeleiding

- inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van leerkrachten door de Stadsklasmedewerker

tijdstip	schooljaar 2010-2011
organisator	JES vzw Werkhuizenstraat 3 1080 Brussel (Sint-Jans-Molenbeek) Tel. 02/411.68.83 Fax 02/410.60.43 wies.moriau@jes.be www.jes.be/brussel→stadsverkenning
contactpersoon	Wies Moriau

Verkenning van de schoolbuurt - Brusselverkenning

---

secundair onderwijs

URBAN GAME

omschrijving van het aanbod

URBAN GAME is een educatief stadsspel waarbij spelers vanaf 14 jaar, in groepjes opdrachten en vragen rond een Brussels thema oplossen, met behulp van mobiele telefoons, gps en draadloos internet. URBAN GAME kan gezien worden als een digitale versie van een klassiek stadsparcours, waarbij pen en papier werden vervangen door gsm en mobiel internet. Met deze digitale versie worden de onderstaande voordelen beoogd:

- spelende teams verzenden en ontvangen in real time beeld en geluid;
- alle antwoorden, beelden en geluiden die teams tijdens het stadsparcours verzenden, worden op een website gestockeerd en zijn voor later gebruik toegankelijk;
- de plaats en uitwisseling van gegevens worden op de voet gevolgd, wat de inbouw van spelelementen mogelijk maakt.

URBAN Game heeft de stad als leer- en speelveld.

educatieve activiteiten

Het URBAN GAME programma loopt elke woensdag gedurende het hele schooljaar. Deelnemers schrijven in via de website (www.urbangame.be) of telefonisch en maken hun keuze uit het programma. Het stadsspel start met een korte video-intro in het Rits Café in de Antoine Dansaertstraat in Brussel en duurt 1 voor- of namiddag.

Er werden vier thema's uitgewerkt:

- Sporen van de historische en hedendaagse economische activiteit in Brussel, haven van Brussel, marktplaatsen, belangrijke toegangswegen, ...
- Demografische kenmerken van stadsbuurten;
- Onderzoek in de stedelijke omgeving (mobiliteit, waterkwaliteit, geluid, ...);
- Bekende schrijvers en dichters in Brussel (Karl Marx, Eduard Douwers Dekkers, Rimbaud, Verlaine, enz).

Er wordt eveneens onderzocht in welke mate URBAN GAME gekoppeld kan worden aan de programma's van de Open Monumentendag, Erfgoeddag en Autovrij Brussel. Belangrijke thema's, die in belangstelling staan, worden verwerkt in een educatieve spelmodule.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- Er wordt een **didactisch dossier** voorzien (beschikbaar in pdf op de website) met achtergrondinformatie over de buurten en de opdrachten die in het programma verwerkt zitten. In dit didactisch handboekje worden deze specifieke inhouden verbonden met de eindtermen en worden tips gegeven om URBAN GAME in de klaspraktijk te implementeren.
- De **handleiding** van het spel geeft de leerkracht houvast en maakt duidelijk hoe het spel gespeeld wordt, welke partijen er zijn en wat van hen/haar verwacht wordt.
- Alle data die door de straatteams gedurende de tocht verzameld worden, komen in een **digitale portfolio** (www.urbangame.be). Deze informatie vormt de basis voor een tweede verwerking tijdens de nabespreking van het onderwerp in de klas.

educatieve begeleiding

Een projectleider en een didactische netwerker van de cel wetenschaps-communicatie van de Vrije Universiteit Brussel staan in voor de inschrijving, ontvangst en begeleiding van de teams.

tijdstip	schooljaar 2010-2011
organisator	Vrije Universiteit Brussel Pleinlaan 2 1050 Brussel (Elsene) Tel. 02/629.22.11 Fax 02/629.36.40 wvbroeck@vub.ac.be www.vub.ac.be/wetenschapscommunicatie
contactpersoon	Wim Van Broeck